

Прийняття нового Кримінально-процесуального кодексу - крок позитивний

- ГОЛОВНА
- БЛОГИ
- RU
- UA
- EN
- FACEBOOK
- РЕКЛАМА
- КАРТА САЙТУ

19.04.2012 (12:39)

Доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та кримінології ЗакДУ М. Сийплок

Наприкінці минулого тижня Верховна рада ухвалила новий Кримінально-процесуальний кодекс. Президент України Віктор Янукович документ схвалив, але не підписав, зазначивши, що його спершу відправлять на розгляд міжнародним експертам.

Новий кодекс вводить низку революційних для України норм: узаконення співпраці зі слідством, введення інституту присяжних, скасування можливості відправляти справу на додаткове розслідування, якщо, на думку судді, доказів провини підсудного недостатньо. Звужуються й можливості для ув'язнення підозрюваного до суду – для цього вводять навіть «домашній арешт». Крім того, максимально розширили можливості для внесення застави та скасували порушення кримінальних справ судом – справа порушуватиметься після того, як органи слідства отримали інформацію про злочин. Про новації Кримінально-процесуального кодексу та власну їхню оцінку в прес-центрі «Закарпатської Правди» журналістам розповідав доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та кримінології ЗакДУ Микола Сийплок.

За його словами, в процесі обговорення Кримінально-процесуального кодексу було прийнято майже 3700 поправок. Цей документ є дуже важливим і його мусіли прийняти, враховуючи, що Україна є членом Ради Європи з 1995 року, а відтак має приводити вітчизняне законодавство у відповідність до європейського. І зробити це могли давно: в першому читанні парламент прийняв документ ще в 2003-му, але потім про нього забули. Відзначаючи загалом позитивне значення документа, Микола Васильович наголосив на кількох, на його думку, суперечливих із правової точки зору новаціях. Наприклад, введене

поняття «кримінальне правопорушення» у Кримінальному кодексі не зустрічається, і тепер доведеться вносити зміни до КК, чітко розмежувати, які дії є проступком, а які – злочинними. «Взагалі, ці два кодекси краще було свого часу прийняти разом, як зробили за часів СРСР у 1960 році, бо КПК є, фактично, механізмом реалізації КК. У 2001-му, коли Україна прийняла Кримінальний кодекс, питання про Кримінально-процесуальний уже давно стояло на порядку денному», – каже Микола Сийплові.

Щодо інституту присяжних, то, вважає науковець, незрозуміло, яку систему нам пропонують, – це якийсь англо-американський сурогат. Крім того, попри хорошу ідею урівняння прав сторін захисту й звинувачення, у новому ККП залишилися елементи «радянщини»: так само прокурор здійснює нагляд за слідством, так само керує слідчими діями. Ще одна особливість цього Кодексу – об'єднання стадій дізнання й досудового слідства в одну: досудове розслідування. За чинними нині правилами письмова заява про злочин реєструється, протягом 3 –10 днів приймають відповідне процесуальне рішення – порушувати кримінальну справу чи ні. За новим КПК достатньо усної заяви в правоохоронні органи про скоєний злочин, вона вноситься в єдиний реєстр досудових розслідувань і буквально наступного дня можуть розпочатися оперативні заходи, проведення негласних слідчих дій, прослуховування тощо. Після чого вже складається обвинувальний акт і справа передається до суду. Але є багато питань стосовно негласних слідчих дій, котрі неузгоджені з Конституцією. Серед позитивів слід відзначити те, що сторона захисту отримала право збирати докази й надавати їх суду, розширені права адвоката. Але в той же час ККП забороняє близьким родичам підозрюваного чи звинуваченого захищати його – таке право залишають лише за ліцензованим адвокатом.

Отже, за словами Миколи Васильовича, новий Кримінально-процесуальний кодекс дійсно слід було прийнятий згідно з вимогами Ради Європи, однак його варто б ще допрацювати. Такого висновку дійшло, до речі, й науково-експертне управління Верховної Ради України. І є сподівання, що Президент не підпише документ, доки в нього не внесуть необхідні поправки.